

Suplement do
TABELI STRATYGRAFICZNEJ POLSKI

POLSKA POZAKARPACKA
KARPATY

Pod redakcją Ryszarda WAGNERA

PAŃSTWOWY
INSTYTUT GEOLOGICZNY
Warszawa 2009

TRIAS

Polska pozakarpacka

Grzegorz PIENKOWSKI

Państwowy Instytut Geologiczny, ul. Rakowiecka 4, 00-975 Warszawa

Zasięgi wiekowe formacji dolnego triasu zostały określone na podstawie skali paleomagnetycznej (Nawrocki, 1997) i w mniejszym stopniu opierały się na przesłankach mikroflorystycznych (Fijałkowska, 1994) oraz korelacji stratygraficzno-sekwencyjnej (Pieńkowski, 1991). Korelacja skali paleomagnetycznej Polski ze skalą światową wskazuje na brak utworów dolnego spatu w Polsce (Feist-Burkhardt, Götz, Szulc i in., 2008).

Trias środkowy posiada bogatą dokumentację paleontologiczną, ważną rolę odegrały też skorelowane z danymi biostratygraficznymi wyniki badań paleomagnetycznych (Nawrocki, Szulc, 2000). Dokonano korekty globalnej skali chronostratygraficznej i paleomagnetycznej (Gradstein i in., 2004) polegającej na przesunięciu w dół granicy illyr/pelson oraz dopasowaniu globalnej skali paleomagnetycznej do skali polskiej (Nawrocki, Szulc, 2000) na odcinku illyr–pelson. Jest to uzasadnione tym, że Gradstein i inni (2004) powołują się na pracę Nawrockiego i Szulca (2000) jako podstawę, na której oparli kalibrację skali globalnej na tym odcinku czasowym.

Przyjęto, że wiekowe zasięgi jednostek litostratygraficznych triasu górnego (a także rozdzielających je długotrwałych hiatusów) odpowiadają zasięgom odpowiedników tych jednostek w basenie germańskim (Menning i Hendrich – coordinators: Stratigraphische Tabelle von Deutschland 2002). Zarówno basen polski, jak i basen germański stanowiły sąsiadujące ze sobą części tego samego epikontynentalnego basenu późnotriasowego w Europie, a wyjątkowa unifikacja facjalna poszczególnych litoformacji w obrębie całego basenu w pełni uzasadnia taką korelację (Feist-Burkhardt, Götz, Szulc i in., 2008). Wyróżnione w niniejszej tabeli granice sekwencji k4/k5, k5/k6, k6.1/k6.2 oraz k6.2/k6.3 zostały przeniesione ze

Stratigraphische Tabelle von Deutschland 2002, z uwzględnieniem innej skali chronostratygraficznej (Gradstein i in., 2004).

Nazewnictwo jednostek litostratygraficznych oparto w większości na opracowaniu Marka i Pajchlowej (red., 1997).

LITERATURA

- FEIST-BURKHARDT S., GÖTZ A.E., SZULC J. (coordinators), BORKHATARIA R., GELUK M., HAAS J., HORNING J., JORDAN P., KEMPF O., MICHALIK J., NAWROCKI J., REINHARDT L., RICKEN W., RÖHLING H-G., RÜFFER T., TÖRÖK Á, ZÜHLKE R., 2008 — Triassic. *W: The Geology of Central Europe* (red. T. McCann): 749–821. Vol. 2: Mesozoic and Cenozoic. Geological Society, London.
- FIJAŁKOWSKA A., 1994 — Palynostratigraphy of the Lower and Middle Buntsandstein in north-western part of the Holy Cross Mts. *Geol. Quart.*, **38**, 1.
- GRADSTEIN F., OGG J.G., SMITH A, 2004 — A geological timescale 2004. Cambridge University Press, Cambridge.
- MAREK S., PAJCHLOWA M. (red.), 1997 — Epikontynentalny perm i mezozoik w Polsce. *Pr. Państw. Inst. Geol.*, **153**.
- MENNING, HENDRICH (coordinators), 2002 — Stratigraphische Tabelle von Deutschland 2002.
- NAWROCKI J., 1997 — Permian to Early Triassic magnetostratigraphy from the Central European Basin in Poland: Implications on regional and worldwide correlations. *Earth Planet. Sc. Lett.*, **152**: 37–58.
- NAWROCKI J., SZULC J., 2000 — The Middle Triassic magnetostratigraphy from the Peri-Tethys basin in Poland. *Earth Planet. Sc. Lett.*, **182**: 77–92.
- PIEŃKOWSKI G., 1991 — Facies criteria for delimitating Zechstein/Buntsandstein and Permian/Triassic boundaries in Poland. *Zbl. Geol. Paläont.*, **4**: 893–912.